

گفت و گو
صبا با محمد
روح الامین، طراح
گرافیک:

بازنگری هویت بصری صبا،

تلاشی برای اتصال گذشته به آینده است

بنیادین اجازه نمی‌دهد همیشه کاملاً به گذشته وفادار بمانیم؛ هرچند در بعضی دوره‌ها می‌توان بخشی از ظرفیت‌های قبلی را برای حفظ ارتباط مخاطب با برند نگه داشت.

○ در طراحی هویت بصری یک رسانه خبری، مهم‌ترین اولویت برای شما چیست؟

رنگ، فرم، خوانایی و شخصیت بصری، همه بخشی از بازتعریف هویت جدید هستند. اما امروز جهان طراحی به سمت خلاصه‌نگاری و مینیمالیسم حرکت کرده است. همان‌طور که در دوره‌های طراحی‌های پر جزئیات و تزئینی رایج بود، امروز سادگی، اختصار و وضوح اهمیت بیشتری پیدا کرده‌اند. به همین دلیل هویت‌های بصری جدید هم ناگزیر تحت تأثیر همین نگاه تعریف می‌شوند.

○ رنگ در هویت یک رسانه چه جایگاهی دارد؟ چرا رسانه‌های ایرانی معمولاً کمتر سراغ رنگ‌های جسورانه می‌روند؟

رنگ بخشی از حافظه فرهنگی ماست. بعضی رنگ‌ها در یک فرهنگ می‌توانند طبیعی و روزمره باشند، اما در فرهنگی دیگر جسورانه تلقی شوند. حافظه تصویری جامعه مادر طول سال‌ها، به دلایل اجتماعی، تاریخی و فرهنگی، معمولاً از رنگ‌های پرانرژی فاصله گرفته است. این مسئله را حتی در انتخاب رنگ لباس یا خودرو هم می‌توان دید. البته من این را لزوماً نشانه ضعف یا فقر بصری نمی‌دانم؛ بیشتر بازتاب شرایط اجتماعی و تاریخی جامعه است.

○ ایده‌های تازه در طراحی برای شما از کجا شکل می‌گیرند؟

هنرمند همیشه جهان را از طریق تجربه زیسته خودش بازتولید می‌کند. فرقی نمی‌کند در دوران غارنشینی زندگی کند یا عصر هوش مصنوعی. منبع الهام هنرمند، زندگی و جهان پیرامون اوست. طراح گرافیک و طراح هویت بصری هم از این قاعده مستثنا نیست. شاید تنها چیزی که می‌تواند یک اثر را متفاوت کند، ذهن بیدار و متنوع هنرمند باشد.

○ به نظر شما آینده هویت بصری رسانه‌ها به سمت سادگی بیشتر می‌رود یا پیچیدگی؟

به نظر من جهان طراحی همچنان به سمت سادگی، اختصار و مینیمالیسم حرکت می‌کند. امروز دوره خلاصه‌نگاری است و طبیعی است که طراحی هویت بصری هم از همین جریان تأثیر بگیرد.

○ واگر بخواهید هویت تازه صبا را فقط در سه واژه توصیف کنید؟ محکم؛ خوانا و مؤثر؛ امروزی و مینیمال.

محمد روح الامین، طراح شناخته‌شده گرافیک و خالق هویت بصری جدید مجموعه رسانه‌های صبا، معتقد است بازطراحی یک رسانه فرهنگی فقط تغییر لوگو نیست، بلکه نوعی بازتعریف نسبت رسانه به آینده است. او در گفت‌وگو با صبا از چالش‌های طراحی هویت تازه، نسبت میان وفاداری به گذشته و ضرورت نوسازی، مسئله رنگ در حافظه بصری ایرانی و حرکت جهان طراحی به سمت مینیمالیسم سخن گفته است.

همزمان با چهاردهمین سال فعالیت مجموعه رسانه‌های صبا، پروژه بازتعریف هویت بصری این رسانه با طراحی محمد روح الامین انجام شد؛ طراح و گرافیستی که طی سال‌های اخیر، آثار متعددی در حوزه پوستر، طراحی هویت بصری و گرافیک فرهنگی خلق کرده است. روح الامین در گفت‌وگو با خبرنگار صبا تأکید کرد که بازطراحی یک رسانه فرهنگی، بیش از آنکه به حفظ فرم‌های قدیمی وابسته باشد، باید بتواند آینده رسانه را پیش‌بینی کند. او همچنین معتقد است تحولات بنیادین رسانه‌های امروز، از شبکه‌های اجتماعی تا تصویر دیجیتال، باعث شده زبان بصری رسانه‌ها نیز ناگزیر به تغییر باشد. در ادامه گفت‌وگو صبا با محمد روح الامین را می‌خوانید.

در ری‌برندینگ یک نشان فرهنگی، بیشتر از وفاداری صرف به فرم قبلی، به این فکر می‌کنیم که رسانه امروز چه تعریفی از خودش دارد و چگونه می‌تواند در جهان جدید رسانه دیده شود.

دوران رسانه‌های چاپی، برودکست و سینمای نگاتیو، تفاوت جدی با عصر رسانه‌های دیجیتال، شبکه‌های اجتماعی و تصویر 4K دارد. این تغییرات

○ وقتی مجموعه رسانه‌های صبا تصمیم گرفت در چهاردهمین سال فعالیتش هویت بصری‌اش را تغییر دهد، اولین تصویری که از صبا در ذهن شما شکل گرفت چه بود؟

صبا به عنوان رسانه حوزه فرهنگ و هنر، طی دو دهه اخیر یکی از واسطه‌های مؤثر میان مردم و علاقه‌مندان فرهنگ و هنر بوده و طبیعی است رسانه‌های با این سابقه، برای ادامه مسیر نیازمند تحول و روزآمدی باشد.

○ وقتی قرار است لوگوی یک رسانه با سابقه بازطراحی شود، چقدر به حافظه بصری لوگوی قبلی وفادار می‌مانید؟

اصلاً به همین دلیل از واژه «بازتعریف» یا «بازنگری» هویت بصری استفاده می‌کنیم. یعنی تجربه‌ها، ظرفیت‌ها و تلاش‌هایی که در گذشته وجود داشته، می‌تواند مواد اولیه شکل‌گیری هویت تازه باشد. طبیعتاً باید از ضعف‌های قبلی عبور کرد و نقاط قوت را حفظ کرد؛ اما در نهایت این آینده است که باید مبنای طراحی قرار بگیرد، نه صرفاً گذشته.

هویت جدید قرار است حداقل بیست سال با رسانه همراه باشد، بنابراین طراحی آن باید با در نظر گرفتن جهان آینده انجام شود.

○ مرز میان نوسازی و گسست کامل در طراحی لوگو برای شما کجاست؟

شیدا
SHEYDA.COM
تماشای آنلاین فیلم و سریال

هزاره
سیدعلی‌هاشمی کارگردان
تهیه‌کننده
سجاد قافله‌باشی

